

ZPRAVODAJ CENTRUM

**Památník osvobození
a mauzoleum
Rudé armády**

Strana 3

**Děkujeme
pečovatelkám**

Strany 8 a 9

**Archeologický
výzkum
v centru**

Strana 11

KVĚTEN 2020

www.moap.cz

Na ty, kteří padli v boji, aby osvobodili naše město, nezapomeneme...

Členové vedení městského obvodu Moravská Ostrava a Přívoz ve čtvrtek 30. dubna položili věnec u Památníku osvobození a mauzolea Rudé Armády v Komenského sadech. Uctili tak památku všech, kteří bojovali před pětasedmdesáti lety o osvobození Ostravy. Zleva: místostarostka Valentina Vaňková, starostka Zuzana Ožanová, místostarosta Rostislav Řeha a místostarostka Alena Pataky.

Prostřednictvím pietního místa vzdáváme úctu zemřelým. V klidu a v tichosti se na těchto místech vracíme ve svých myšlenkách k lidem nebo dokonce i k okamžikům, které máme s nimi spojeny. I proto se členové vedení městského obvodu Moravská Ostrava a Přívoz sešli ve čtvrtek 30. dubna u Památníku osvobození a mauzolea Rudé armády v Komenského sadech, aby zde položili věnec a uctili tak památku všech, kteří bojovali před pětasedmdesáti lety o osvobození Ostravy.

„Ostravská operace byla hodnocena jako nejvýznamnější vojenská bitva, která se na našem území během 2. světové války odehrála. O tehdejší Moravskou Ostravu bojovali po boku rudoarmějců ze IV. ukrajinského frontu také vojáci 1. československé tankové brigády a během několika dnů zahynuly v těchto bojích nejen stovky vojáků na obou stranách bitevního pole, ale i mnoho civilistů. Tímto pietním aktem bychom rádi uctili všechny oběti,“ řekla starostka městského obvodu Moravská Ostrava a Přívoz Zuzana Ožanová.

Cílem Ostravské operace, která začala 10. března 1945, bylo osvobození Ostravy, která v té době zajišťovala 35 procent průmyslové výroby Říše. A protože Hitler si byl dobře vědom jejího zásadního strategického významu a věděl, že když vydají Moravskou Ostravu, vydají Německo, kladli nacisté o to větší odpor. Navíc boje o tuto moravskoslezskou metropoli byly pro rudoarměje i československé vojáky o to náročnější, že dostali příkaz co nejšetnějšího přístupu, který měl minimalizovat

škody na průmyslových objektech, což se ve velké míře povedlo. Dobytím Ostravy tak skončila hlavní fáze Ostravské operace. V dalších dnech boje pokračovaly osvobozováním území na jih od města. Následně se jednotky Rudé armády přesouvaly k Praze, kde květnové boje zcela ukončily druhou světovou válku v Evropě.

V souvislosti s množstvím mrtvých se v Ostravě velmi rychle začala řešit otázka, jakým způsobem uctít jejich památku. Vojáci byli pochováni na více než šedesáti místech Ostravy. Někteří našli místo svého odpočinku také na provizorním čestném pohřebišti před ostravskou Novou radnicí. To také vedlo ihned po osvobození k myšlence, postavit památník padlým vojákům právě zde, před radnicí. A již 17. května 1945 byla vyhlášena architektonická soutěž na nejhodnější úpravu radničního náměstí, kde by byl co nejdůstojněji umístěn hrob hrdinů. Už v průběhu soutěže však docházelo k postupným změnám, o nichž se dočtete na straně 3 tohoto zpravodaje. Výsledkem je svého druhu největší Památník osvobození a mauzoleum Rudé armády v Komenského sadech, který byl v roce 1988 prohlášen národní kulturní památkou. Pod jeho sousoším Sbratření je vchod do mauzolea, kde je uloženo více než 650 uren s popelem vojáků i občanů Ostravy, kteří padli při osvobozovacích bojích. Za pomníkem se nachází 13 desek se jmény vojáků Rudé armády, především vyšších důstojníků. Loni tento památník naprosto odsouzením způsobem poničili vandalové.

Vážení spoluobčané,
psát úvodník do našeho měsíčníku, když nikdo z nás úplně neví, co nás čeká zítra a na jakou změnu se musíme připravit, není úplně jednoduché. Dnešní doba prostě není jednoduchá. Ale i tak vidím v posledních měsících aspoň jedno pozitivum v tom, jak se zvedl zájem občanů o fungování věcí, které jsme dosud

brali tak trochu jako samozřejmost – zdravotnictví, otevřené obchody, fungování policie, úřadů, technických služeb, a dalších a dalších. Říká se, že opravdový charakter člověka se pozná až v krizové situaci. A měl jsem velikou radost, že u spousty lidí se současná krize projevila právě v tom pozitivním smyslu – buď se nezištně zapojili do přímé pomoci, nebo si alespoň začali všimnout svého okolí a aktivně ho začali zvelebovat. Nedávno jsme ukazovali příklad z Přívozu, kde místní občané zlikvidovali svépomocí skládku, která tam roky hyzdila tamní lokalitu, a my na radnici jsme sami nemohli zasáhnout. To jsou přesně situace, které budeme rádi podporovat a zvyšovat tak formu participace mezi radnicí a obyvateli obvodu.

Další příklad takové spolupráce aktuálně dokončujeme. Už jsme vám ho představili – jedná se o první ročník participativního rozpočtu „Náš obvod“. Na květnovém zastupitelstvu ho chceme předložit ke schválení, a pak se do něj můžete zapojit úplně všichni. Buď tedy najdete ve svém okolí „tu věc, co vás šve“ a dokážete vytvořit smysluplný projekt, který se s problémem popere a vaše okolí zkrášlí nebo vylepší, v ideálním případě obojí. Nebo se na podzim přijďte podívat na veřejnou prezentaci takovýchto projektů a pak pečlivě rozdělte své hlasy v hlasování tak, aby vyhrál ten, který pro vás osobně bude nejlepší. Každý z vás bude mít šanci se zúčastnit.

Léto, které nás brzy čeká, bude asi unikátní v mnoha směrech, a ne zrovna v těch příjemných. Ať už budou naše aktivity určovat koronavirová omezení a řešení jejich důsledků v ekonomice, nebo nás bude podle prognostik sužovat ještě o něco horší sucho, než tomu bylo v loňském roce. Se vším se ale musíme poprat. Všechny vás prosím, abyste i nadále zůstali natolik ohleduplní, aktivní a úzasně spolupracující, jak se vám to dařilo od začátku krize až doposud. A moc za to vám všem děkuji. Zároveň se už těším na dobu, kdy budu moci napsat úvodník trochu radostnější. Hezký den.

Rostislav Řeha, místostarosta

V okolí katedrály Božského Spasitele probíhá rekonstrukce vodovodu a kanalizace

Na náměstí Msgre Šrámka, kolem baziliky Božského Spasitele, i v navazujících ulicích Čs. legií, Purkyňova, Poštovní, Zámecká a Přívozská probíhá už od dubna loňského roku postupná rekonstrukce vodovodních řadů a kanalizačních stok, které jsou na hranici své životnosti. Součástí rekonstrukce je mimo jiné i výměna betonových revizních šachet. Celkem bude rekonstruováno zhruba 784 metrů kanalizačních stok a 31 revizních šachet. Stavbu v hodnotě zhruba 24 milionů korun, jejímž zhotovitelem je společnost Hydrospor, financuje statutární město Ostrava.

V první etapě, která potrvá do konce května, byly provedeny výkopové práce a rekonstrukce vodovodních řadů a kanalizačních stok v ulici Čs. Legií. Současně byla provedena bezvýkopová sanace kanalizace pomocí zatažení sklolaminátového rukávce na náměstí Msgre Šrámka – po pravé straně baziliky Božského spasitele. V druhé fázi probíhá rekonstrukce kanalizace a vodovodu v ulici Purkyňova a náměstí Msgre Šrámka po levé straně baziliky Božského spasitele, a to od ulice Reální po ulici Čs. legií. Ta by měla být ukončena v červenci letošního roku. Ve třetí eta-

Opravy vodovodních řadů a kanalizace budou v okolí katedrály Božského Spasitele probíhat minimálně do podzimu letošního roku.

pě bude dokončena pravá strana náměstí Msgre Šrámka od ulice Čs. legií po ulici Puchmajerovu, včetně části mezi ulicemi Puchmajerova a Purkyňova. Vzhledem k aktuálním opatřením vyvolaným pandemií koronaviru může dojít k úpravě termínů oprav.

Původní projekt předpokládal opravu komunikací pouze nad rýhou výkopů, zástupci města Ostravy a městského obvodu Moravská Ostrava a Přívoz se však předběžně dohodli na provedení dočasných oprav v celé šíři komunikací, na nichž se budou finančně podílet obě strany.

RADNICE INFORMUJE

Mobilní rozhlas

Chcete být varováni před krizovými situacemi, jako je hrozba povodní, požárů, náledí, sněhových kalamit, výpadků elektrické energie, mít přehled o uzavírkách a důležitých tématech obvodu? Nebo naopak chcete jednoduše zaslat vedení obvodu podněty o tom, co byste chtěli zlepšit, nebo nás informovat, s čím jste spokojeni? Využijte aplikaci Mobilní rozhlas na stránce www.moap.mobilni-rozhlas.cz, do níž je registrace zcela zdarma. Služba myslí i na seniory a hendikepované nebo zrakově znevýhodněné osoby. Senioři dostávají textové, zrakově znevýhodnění hlasové zprávy. Více informací naleznete na Facebooku obvodu.

Zveme vás na zastupitelstvo

V pondělí 18. května se koná zasedání zastupitelstva městského obvodu. Schůze se bude konat v zasedací místnosti č. 306 Nové radnice (Prokešovo náměstí 8). Program a materiály naleznete na www.moap.cz. Městský obvod Moravská Ostrava a Přívoz přenáší jednání zastupitelstva on-line, virtuálně tak může být u rozhodování zastupitelů každý, kdo chce mít informace o dění v centrálním obvodu Ostravy. Předchozí jednání zastupitelů jsou již zveřejněna na www.youtube.com, na kanálu centrálního obvodu.

Aktuality z obvodu

Sledujte naše **webové stránky** včetně videozpravodajství **TV Polar** a **TV Fabex** a také Facebook! Na všech těchto informačních kanálech vás informujeme o aktuálním dění v našem obvodu, ale nejen to. Naleznete zde nabídku volných bytů i nebytových prostor, pozvánky na nejrůznější akce i oficiální tiskové zprávy. Název facebookové stránky je Městský obvod Moravská Ostrava a Přívoz a odkazy na videozpravodajství obvodu v obou regionálních televizích najdete na hlavní straně webových stránek www.moap.cz.

Poplatek za psa

V souvislosti s vyhlášením nouzovým stavem prodloužilo vedení městského obvodu **termín splatnosti poplatku za psa, a to k 31. srpnu 2020**. Sankce za pozdní platbu nehrozí. Prosíme o platbu bezhotovostním převodem či platbu on-line platební kartou, pokud je to možné. Zájemci o platbu poplatku za psa prostřednictvím platebního portálu, tzn. úhradu on-line platební kartou, musí vyplnit jméno, příjmení a e-mail. Zároveň musí znát svůj variabilní symbol pro platbu poplatku, na základě kterého jim bude vygenerována částka k úhradě. Ta bude následně po zadání požadovaných údajů z platební karty odečtena z jejich bankovního účtu. Variabilní symbol je možné získat telefonicky, e-mailem i osobní návštěvou úřadu. Úhradu můžete provést na odkazu <https://platebniportal.ostrava.cz/zpo/psi>.

Vítání občánků i akce pro seniory jsou dočasně zrušeny!

Vedení radnice v souladu s nařízením vlády ČR v souvislosti se šířením koronavirové infekce Covid 19 rozhodlo o zrušení slavnostního vítání občánků až do odvolání. Stejně tak jsou do odvolání mimo jiné zrušeny i veškeré akce pro seniory pořádané centrálním obvodem. V době uzávěrky zpravodaje bylo v platnosti rovněž usnesení Rady městského obvodu Moravská Ostrava a Přívoz ze dne 4. března o zákazu návštěv v zařízení sociálních služeb – odlehčovací službě v ulici Gajdošova 39. Aktuální informace naleznete na webových stránkách www.moap.cz nebo Facebooku našeho obvodu.

Zpravodaj patří do schránky

Nenašli jste zpravodaj Centrum ve své schránce, nebo naopak jste ho zahlédli položený na místě, kde nepatří? Informujte nás o tom, ať vše můžeme napravit. A to prostřednictvím e-mailu tiskove@moap.ostrava.cz.

KVĚTNOVÉ UZAVÍRKY KOMUNIKACÍ V NAŠEM OBVODĚ

Ulice	Úsek komunikace	Doba uzavírky (stavebních prací)	Investor	Druh uzavírky	Stavba (práce)
Místecká	severovýchodní sjezdová rampa z ulice 28. října (sil. III/4793) na ul. Místeckou/Cingrovou (sil. I/56)	do 8. 5. do 23.59 hod.	Ředitelství silnic a dálnic ČR	úplná	velkoplošná oprava povrchu komunikace
Výstavní	mezi sběrnou v ul. Železárenské po vlečkový přejezd v k.ú. Vítkovice	do 30. 6.	Ostravské komunikace	úplná	souvislá údržba komunikace
Cihelní	ul. Mariánskohorská - rampa Hornopolní	do června	Ostravské komunikace	úplná při pokládce povrchů	velkoplošná oprava povrchu komunikace
Jurečkova	parkoviště	do 3. 5.	městský obvod MOaP	částečná	záruční oprava dlážděné plochy

Unikátní stavba připomínající konec 2. světové války v sobě ukrývá stovky uren vojáků

Památník osvobození a mauzoleum Rudé armády, postavený v letech 1945–1947 v Komenského sadech v centru Ostravy, zaujímá zcela unikátní postavení mezi pomníky postavenými po 2. světové válce. Odhalen byl již rok po osvobození, 30. dubna 1946, ovšem bez dokončeného sousoší Sbratření, pouze s jeho patinovanými sádrovými odlitky. Kompletně dohotovený památník v podobě, v jaké ho známe nyní, byl veřejnosti představen 29. dubna 1947 v 17 hodin. V roce 1988 byla tato stavba, která podle historických informací stála přes 6,5 milionu Kčs, prohlášena národní kulturní památkou. Památník je výjimečný i tím, že je zároveň mauzoleem, jehož vchod se nachází pod sousoším. Je zde uloženo přes 650 uren rudoarmějců padlých na území tehdejší Moravské Ostravy, jejichž těla byla postupně exhumována z více než 60 hrobů rozmístěných po celém městě a zpopelněna v místním krematoriu. V mauzoleu je umístěno též pět uren padlých příslušníků 1. čs. tankové brigády a několik uren padlých občanů města.

Podrobně se této stavbě věnoval **Martin Strakoš ve Sborníku Národního památkového ústavu v Ostravě (2003), z něhož čerpáme také následující informace...**

Architektonická soutěž byla vyhlášena jen 17 dnů od osvobození

Již 17. května byl sepsán program zamýšlené architektonické soutěže na „...nejvhodnější úpravu radničního náměstí, kde by byl co nejdůstojněji umístěn hrob hrdinů padlých při osvobození našeho města.“ Ukončení termínu pro podání návrhů bylo stanoveno na 20. července, ale již 18. května jednal pracovník městského stavebního úřadu Evžen Friedl s podplukovníkem Proninem a vojenskými architekty, aby bylo možno „...vzvati několik našich umělců k užší soutěži na postavení památníku v Komenského sadech proti hlavnímu vchodu.“

Termín pro odevzdání návrhů v této druhé, Rudou armádou podníčené soutěži, byl stanoven na 29. května. Památník měl být pojat jako náhrobní pomník hrdinům, měl mít monumentální měřítko, a kromě vyjádření symboliky osvobození města

V literatuře je často uváděno, že autorem architektury je Jan Jírovec, autorem dvou postranních reliéfů *Boj a Oběť* Karel Vávra a autorem ústředního sousoší *Konrád Babraj* – v pozůstatosti *Karla Vávry* jsou však informace o spolupráci Vávry s Babrajem na ústřední plastice, a to dokonce s odkazem na pozdější zapojení Babraje do již probíhající akce. Karel Vávra (na fotografii uprostřed) tedy přizval Babraje ke spolupráci až později, pro nedostatek času.

Zatímco v jiných memoriálních dílech dominovaly figury zobrazující raněné, truchlící či padlé postavy, zde byli umělci vedeni k vyjádření nepochybného zřetelného optimismu, spojení sovětské ideologie s právě osvobozeným českým, respektive československým prostředím.

Rudou armádou měl být též svědectvím o sbratření slovanských národů. Návrhy posuzovala komise složená z velitele města a vojenských architektů Rudé armády. V místním tisku se objevila zpráva, že v soutěži „...mezi mnoha ruskými projektanty a umělci zvítězili Ostravané, architekt Jan Jírovec a sochař Karel Vávra.“ Původní podobu vítězného návrhu v tomto případě neznáme, avšak z popisků v tisku vyplývá, že navržená i realizovaná kompozice jsou víceméně shodné.

Na stavbu byly použity cihly z demolic

Průběh výstavby lze rekonstruovat na základě korespondence uložené v archívech Moravské Ostravy a Přívozu. Práce byly zahájeny 6. června 1945 a probíhaly poměrně intenzivně, jak o tom vypovídá stavební deník, v němž jsou uvedeny i počty zaměstnaných, dosahující v některých dnech 200–250 lidí. Je příznačné, že do základního zdiva památníku byly použity cihly z demolic, mimo jiné i z okolí tehdy bouraného Německého domu v centru města.

V červenci 1945 schválilo plenární zasedání ÚNV zadání prací na památníku stavební firmě Jan Tomíček z Mariánských Hor, kamenické práce spojené s obložením pylonu, postranních křídel a vytvořením schodiště firmě Albert Förster z Cukmantlu (Zlaté Hory), a sochaři Karlu Vávrovi, který měl provést sochařskou výzdobu. V srpnu 1945 požádalo město tehdejší Generální ředitelství Vítkovických železáren o zapůjčení haly pro sochařské práce, protože Karel Vávra neměl tak veliký ateliér. Zakázku k odlití reliéfů a sousoší do bronzu získala známá kovolitecká pražská firma Franta Anýž.

Neustálé změny oddalovaly dokončení

Koncepce památníku se navzdory zahájení výstavby nadále vyvíjela. V listopadu 1945 bylo usneseno ostravským ÚNV, aby původní návrh památníku s menším pohřebištem byl změněn na mauzoleum. Provedené kalkulace totiž ukázaly, že pro město bude centrální mauzoleum ekonomicky výhodnější než případné úpravy a péče o rozptýlené

hroby. Navíc podle požadavku kapitána Kananjana bylo za památníkem vybudováno jedenáct pomníků s kamennými deskami pro padlé vyšší důstojníky Rudé armády.

Také sochařská výzdoba prošla proměnami. V dopise z 29. listopadu 1945 uvádí Karel Vávra, že sousoší bylo na příkaz ruského vojenského velitelství několikrát přepracováno. I reliéfy musely být nově komponovány, protože na přední stranu u postranních křídel byly jako jejich pokračování začleněny, pravděpodobně opět na příkaz ruského velení, nápisové desky, s nimiž se seprve nepočítalo. Již v lednu 1946 město urgovalo dohotovení sochařských děl nebo alespoň zajištění patinovaných sádrových odlitků, které by byly po oslavě 1. výročí odstraněny. Jejich dočasné osazení provedl štukatér ze zlínské Školy umění Josef Novák.

Bronzové sousoší Sbratření bylo instalováno na obelisk těsně před oslavami 2. výročí osvobození, do té doby zde byla umístěna váza s pietním ohněm.

Foto na straně z www.ostravskesochoy.cz

Na podzim 1946 vrcholily práce na sochařských modelech, sádrový odlitek sousoší byl v listopadu transportován do firmy Franta Anýž. Ta na jaře oznámila, že sochy budou připraveny k odeslání 26. dubna 1947. Ve výsledku bylo sousoší instalováno těsně před oslavou 2. výročí osvobození. Památník tehdy definitivně převzalo město Ostrava jménem primátora Josefa Kotase do své péče.

Příjmy z nájmu u bytových a nebytových prostor Moravské Ostravy a Přívozu mají ve srovnání s ostatními obvody největší podíl na rozpočtu

V posledních týdnech se v různých diskusích objevilo mnoho otázek týkajících se odpuštění a slev z nájmu nebytových prostor ve správě obvodu Moravská Ostrava a Přívoz. Často se setkáváme s negativními reakcemi na pouhé odložení platby nájmu a množí se otázky, proč nepřistoupíme k odpuštění nájmu okamžitě, jako v jiných městských obvodech. Rád bych tedy uvedl základní fakta i podrobnější informace o tom, v čem je nebytový fond obvodu Moravská Ostrava a Přívoz výjimečný a proč jej tedy nelze s ostatními obvody srovnávat.

Moravská Ostrava a Přívoz má ve srovnání s ostatními obvody největší příjmy z nebytového fondu na území města Ostravy. Průměrný měsíční příjem za rok 2019 v hodnotě skoro 3,5 milionu korun nelze srovnávat s příjmem prakticky žádného jiného ostravského obvodu, ani s příjmem samotného magistrátu (2,4 milionu měsíčně). Uvedme si příklad: Odpuštění jednoho měsíčního nájmu obvodem Poruba (který má srovnatelný rozpočet s MOaP) představuje ekvivalent odpuštění nájmu v centrálním obvodě za necelé 2 dny. Nebo naopak – měsíční příjem z nájmu za nebytové prostory

v Moravské Ostravě a Přívozu se rovná příjmům Poruby z tohoto nájmu za necelé 2 roky! Nemluvě o obvodech, jako je například Slezská Ostrava, kde měsíční příjem z nebytového fondu je na úrovni 25 tisíc korun českých (měsíční příjem z nebytového fondu v Moravské Ostravě a Přívozu tedy odpovídá zhruba 11letým příjmům ve Slezské Ostravě).

Pokud si uvědomíme, že rozpočet obvodu Moravská Ostrava a Přívoz je mnohem více závislý na příjmech z nebytového fondu než v jiných obvodech, je nabitelní, že více než kdy jindy musíme pečlivě zvažovat naše kroky tak, aby neohrožily

celkovou stabilitu rozpočtu. Navíc v době, kdy se situace mění ze dne na den. I když vedení radnice Moravské Ostravy a Přívozu chápe své nájemce a snaží se jim v této obtížné době vyjít vstříc různými nástroji a kroky, má také odpovědnost za stabilitu rozpočtu obvodu s více než 38 tisíci občany.

3 302 051 Kč
– celková výše nájmu
v nebytech za březen 2020

To je taky důvod, proč se vedení radnice rozhodlo pro čtyřbodovou strategii:

1. Odložit platbu nájmu
2. Jednat o slevách a odpuštění v okamžiku, kdy už bude známa délka krize
3. Do té doby umožnit čerpání jistot – kaucí nájemníkům
4. Učinit podpůrné kroky k rozvoji podnikání (odpuštění poplatků za zábor zahrádek atd.)

Není tedy pravda, že vedení městského obvodu Moravská Ostrava a Přívoz situaci nájemců nebytových prostor neřeší. Naopak, plně si uvědomuje, jak důležité je pro obvod toto partnerství. V tomto duchu se tedy vedení obvodu rozhodlo nepostupovat silácky, rétorikou slibů, které se s vývojem situace můžou lehce stát plané, ale naopak chce postupovat obezřetně a zodpovědně jak ve vztahu k nájemcům nebytových prostor, tak k celkovému rozpočtu městského obvodu Moravská Ostrava a Přívoz. Protože společně, společně to zvládneme.

David Witoz
místostarosta

2 306 058 Kč/měsíc

nájemné a pachtovné subjektů
dotčených přerušením provozu
v souvislosti s pandemií
COVID - 19

180

subjektů muselo v souvislosti
s pandemií COVID - 19
uzavřít provozovnu

přes 350

nebytových prostor spravuje
v současnosti městský obvod
Moravská Ostrava a Přívoz

Plánované investice chceme realizovat i přes očekávaný výpadek příjmů

Kvůli současné koronavirové situaci předpokládáme, že dojde ke snížení predikovaných příjmů, s nimiž hospodaří náš městský obvod. Se snížením počítáme jednak u příjmů z nájmu bytových a nebytových prostor, které tvoří velmi významnou položku rozpočtu – zhruba 20 % (na snížení těchto příjmů nebude mít vliv vrácení kaucí), a snížení předpokládáme také u ostatních příjmů. V nich se odrazí nižší výběr daní, a tím i nižší příspěvek na běžné výdaje, jako jsou výdaje na provoz ZŠ a MŠ, údržba komunikací, zeleně a veřejného prostranství, kulturní a sportovní akce a v neposlední řadě údržba bytového a nebytového fondu. Vedení radnice, resp. rada městského obvodu tedy musí řešit i snížení běžných výdajů. Zatím ale neznáme přesnou výši výpadku příjmů, od něhož se bude míra snížení výdajů odvíjet. **I přes tuto nepříznivou situaci chceme realizovat v obvodu všechny plánované investice.**

Valentina Vaňková
místostarostka

rozpočet na rok 2020	Příjmy	Podíl na celkových příjmech po konsolidaci	Podíl na celkových příjmech z pronájmů bytů a nebytů
ukazatel	tis. Kč	%	%
příjmy celkem po konsolidaci	477 850	X	X
příjmy z pronájmů bytů a nebytů celkem	93 300	19,52	
z toho:			
příjmy z pronájmů bytů	54 000	11,30	57,88
příjmy z pronájmů nebytů	39 300	8,22	42,12

Ceny nájmu bytů zdaleka nedosahují výše nájmu komerčních prostor

U nájmu v bytech, které jsou ve vlastnictví obvodu, je situace poněkud odlišná od pronájmů nebytových prostor. Jak je vidět z čísel uvedených pod článkem, městský obvod disponuje nyní 1566 byty, z toho k 30. březnu letošního roku bylo 1205

bytů obsazeno. „Jen za měsíc březen činí celková výše nájmu zhruba 4,68 milionu korun. Bavíme-li se o výši nájmu za metry čtvereční, pak v 332 bytech platí nájemníci pouze 50,05 korun za metr čtvereční. V ostatních bytech je tato částka vyšší,

ale zdaleka nedosahuje výše komerčního nájmu,“ uvedla místostarostka Valentina Vaňková. Jen pro zajímavost, průměrná cena nájmu v městských bytech Moravské Ostravy a Přívozu byla v loňském roce 63,97 korun za metr čtvereční.

63,97 Kč/m²

průměrná výše nájmu v bytech MOaP pro rok 2019

1205 bytů z 1566

obsazenost bytového fondu k březnu 2020

332 bytů

s výší nájmu 50,05 Kč/m² bez inflační doložky

4 677 566 Kč

celková výše nájmu v bytech březen 2020

V centrálním obvodu byly oceněny hned dvě pedagogické pracovnice

V souvislosti se zrušením mnoha akcí by se mohlo zdát, že Ostrava zapoměla na Den učitelů připadající na 28. března. Není tomu tak. Slavnostní akce u této příležitosti se sice konat nemohla, o ocenění však pedagogové nepřišli. Z obvodu Moravská Ostrava a Přívoz rada města Ostravy ocenila hned dvě pedagogické pracovnice. V kategorii „Výrazná pedagogická osobnost“ získala ocenění Iva Chadzipanajotidisová, ředitelka Mateřské školy Hornická 43A, a v kategorii „Ocenění za dlouholetou tvůrčí pedagogickou činnost“ byla vyhlášena paní Lenka Mlýnková z Mateřské školy Lechowiczova 8. Vedení centrálního městského obvodu se připojuje ke gratulaci.

„Děti mě nabíjejí svou energií, radostí a bezprostředností, která je jim vlastní,“ říká Lenka Mlýnková

Rodným městem Lenky Mlýnkové, která byla oceněna za dlouholetou tvůrčí pedagogickou činnost, je Ostrava, kde také prožívala v porubském obvodu své dětství a školní léta spolu se svými rodiči a sestrou. Už na základní škole, kdy se rozhodvalo o jejím budoucím povolání, měla úplně jasno.

Komukoli, kdo se jí zeptal, čím chce v dospělosti být, odpovíděla: „učitelkou ve školce“. Tak se také stalo. Po ukončení základní školy absolvovala studia na Střední pedagogické škole v Krnově, v oboru Učitelství v mateřských školách, která ukončila v roce 1976 maturitní zkouškou. Její sen se splnil...

„Po ukončení studia na SPŠ v Krnově jsem jako absolventka nastoupila na pozici učitelky do MŠ Nezvalovo nám. v Ostravě-Porubě. Po roce jsem odešla na mateřskou dovolenou, po níž jsem se vrátila zpět k učitelování. V roce 1991 jsem pak byla na základě výběrového řízení jmenována do funkce ředitelky MŠ Na Jízdárně v Moravské Ostravě a Přívozu. V této ředitelské funkci jsem ve státním a krátce i soukromém sektoru působila celých 27 let. Měla jsem také možnost porovnat naše školství se školstvím jiných evropských zemí, a to prostřednictvím dvoufázové stáže projektu MŠMT Vzdělávání pro konkurenceschopnost. V průběhu let v pozici ředitelky jsem poznala mnoho tváří i mnoho charakterů, které ovlivňovaly mé postoje, rozhodnutí a celkově mě samotnou. Před pěti lety jsem se z rodinných a částečně i zdravotních dů-

vodů rozhodla opustit časově a manažersky náročnou práci a vrátit se zpět k práci s dětmi, která mi v letech ředitelování velmi chyběla,“ popisuje svou kariéru Lenka Mlýnková, čtyřnásobná šťastná babička, která žije se svým mužem v Moravské Ostravě a Přívozu a jako učitelka – již důchodkyně – působí v MŠ Lechowiczova. „Jsem opravdu ráda, že mohu v této mateřince, která je plná kreativity, aktivity, spokojenosti, upřímnosti, ochoty vzájemné pomoci a v neposlední řadě správného a nestranného vedení, i nadále pracovat. Profesi učitelky si opravdu užívám. Ráda připravuji spolu s kolegyní různé prožitkové aktivity, při nichž si děti vyzkoušejí na vlastní kůži různorodé činnosti. A těší mě, když se nám děti podaří zaujmout natolik, že přenášejí své zážitky a pocity do kresby, zpívají, tancují a povídají si o tom. A protože mám ráda i zdravý styl života, v mé práci se objevuje mnoho pohybu, zábavy a legrace nejen ve třídě, ale i všude venku. A co je na práci nejtěžší? To nevím. Protože když má učitel svou práci rád, i na tu nejtěžší práci zapomíná,“ dodává oceněná pedagožka Lenka Mlýnková.

„Když můžeme dělat věci nejlépe, jak dovedeme, proč to dělat jinak,“ konstatuje Iva Chadzipanajotidisová

„Ke studiu pedagogiky mě přivedla náhoda nebo možná osud,“ popisuje svou cestu ke školství oceněná Iva Chadzipanajotidisová, ředitelka Mateřské školy Hornická, a svá slova dál vysvětluje: „V sedmé třídě jsme poprvé vyplňovali dotazník o tom, jaké máme představy o své budoucí životní cestě po ukončení základní školy. V té době jsem neměla představy vůbec žádné. A tak jsme si se spolužačkou jen tak v legraci vymýšlely nejrůznější povolání typu letuška, herečka či komik, když v tom spolužačka z ničeho nic poznamenala, že její maminka říkala, že není špatné být učitelkou v mateřské škole. Tak jsme to tam obě napsaly. Její životní cesta se pak sice ubírala zcela jiným směrem, ale já jsem u této myšlenky zůstala a v deváté třídě podala přihlášku na Střední pedagogickou školu v Havířově.“

Po maturitě v roce 1982 nastoupila Iva Chadzipanajotidisová do MŠ Mitušova, kterou vystřídala po pár letech Střední škola společného stravování v Ostravě-Hrabůvce, kde působila jako pedagogický instruktor. V roce 2004 se vrátila zpět do MŠ Mitušova a od roku 2012 působí v MŠ Hornická v centru Ostravy. V průběhu let si postupně

doplnila také své vzdělání bakalářskou zkouškou v oboru speciální pedagogiky na Ostravské univerzitě a magisterskou státní zkouškou z logopedie, surdopedie a specifických poruch učení na Masarykově univerzitě v Brně.

„Nejtěžší na profesi pedagoga je být pro děti zajímavější než počítačové hry a všechna hlučná

a blikající pasivní zábava. Motivovat přesycené děti a vybalancovat nejen hodnotově rozličné výchovné trendy. Když se mi toto daří, mám opravdu radost. Být s malými dětmi, které se vám podaří vrátit zpět do dětského světa zvědavosti a touhy objevovat vlastním zkoumáním okolní svět, je úžasné. Je to s nimi stejné jako letcovo setkání s Malým princem, vzbuzují ve mně to nejlepší ze mě samé, připomínají mi skutečné hodnoty, schopnost těšit se z obyčejných maličkostí a probouzejí dítě ve mně. Děti předškolního věku vnímám jako kouzelné bytosti. Čistě a otevřeně. Jen dnes tak trochu ztracené ve společenském chaosu,“ říká rodačka z Ostravy, která zde žije celý svůj život. „Pedagogika není pouze mojí profesí, ale rovněž mým koníčkem, a to mě motivuje a dává mi sílu vykonávat práci ředitelky mateřské školy, která je opravdu velmi náročná pro všechnu tu byrokracii, která se do ní za poslední roky, zpočátku nenápadně, v posledních letech již bez jakýchkoliv krycích manévrů, dostala. Těším se na dobu, kdy očistění škol od všeho nepodstatného vrátí v plném rozsahu učitelky dětem a děti učitelkám.“

Bývalá městská jatka se během následujících dvou let promění v galerii moderního umění

Převzetím stavby byla počátkem dubna zahájena rekonstrukce historické budovy jatek vedle bývalého hobby marketu Bauhaus. Památkově chráněný a dlouhodobě chátrající areál bude přestavěn na moderní výstavní prostor současného umění. Budoucí podoba objektu vzejde z návrhu polského studia KWK Promes architekta Roberta Konieczneho, rekonstrukci provádí vítěz veřejné zakázky, kterou vypsal město Ostrava, společnost Zlínstav.

Třetí v pořadí

Architektonická soutěž na konverzi bývalých městských jatek na galerii byla vyhodnocena v roce 2017. Její vítěz se ale nedohodl na podpisu smlouvy s městem, autoři v pořadí druhého návrhu nepodali nabídku do zadávacího řízení. Přestavba tak bude realizována podle návrhu, který se v soutěži umístil jako třetí – podalo ho polské studio KWK Promes architekta Roberta Konieczneho.

Architekt světového jména

Robert Konieczny, původem z Katovic, patří k nejuznávanějším světovým architektům s řadou prestižních ocenění. Například jím navržený pavilon Národního muzea ve Štětíně se stal světovou stavbou roku 2016 v soutěži World Building of the Year, zároveň byl vyhlášen jedním z nejlepších veřejných prostor v Evropě. Jeho vlastní rodinný dům ve stylu archy získal cenu Nejlepší rodinný dům světa v celosvětové soutěži lifestyleového časopisu Wallpaper. S autorskou tvorbou Konieczneho se mohli Ostravané seznámit na výstavě pořádané na přelomu let 2009/2010 v Galerii výtvarného umění.

Otočné stěny z betonu

Rekonstruovaný objekt bude zahrnovat výstavní

Vizualizace nového prostoru – otočné betonové stěny umožní propojení s venkovním prostranstvím.

sály, které vzniknou přestavbou na sebe navazujících částí původních budov různého stáří, konkrétně původní chladírny z roku 1891, nové chladírny a prostoru pro vepřové porážky z roku 1902 a prostoru zastřešeného atria. Demolice naopak čeká provozní budovu z roku 1926, která je v neudržitelném technickém stavu, na jejím místě se bude stavět znovu.

Návrh Roberta Konieczneho zachovává masivní cihlové zdi, rozměrné otvory v nich ovšem nebudou zastavěny cihlami, ale bude možné otevřít je otočnými betonovými stěnami. Díky nim budou sály fungovat jak samostatně, tak ve vzájemném propojení, a otočné stěny také umožní do výstavního prostoru začlenit venkovní prostranství. Galerie bude přístupná z Porážkovy a z Masné ulice. Výstavní

prostory doplní funkční zázemí – kanceláře, vzdělávací část a přednáškové sály, které budou umístěny v prvním patře.

Stěhování za dva roky

První měsíce po převzetí stavby věnuje firma Zlínstav, která rekonstrukci realizuje, bourání, demontáži a demolici provozní budovy, následovat budou práce na interiérech, historické fasády objektu a další činnosti. „Je to zajímavý projekt, který je pro nás výzvou, přičemž jednou z těch největších jsou otočné stěny, které nejsou standardním prvkem běžně používaným ve stavebnictví,“ uvádí Marek Podzemný, výrobní ředitel a místopředseda představenstva společnosti Zlínstav. Firma vyhrála veřejnou zakázku nejnížší nabídnutou cenou ve výši necelých 206 milionů korun včetně DPH.

Kompletní přestavba jatek by měla být hotova do konce příštího roku. Do nových prostor se poté přestěhuje galerie PLATO, která dočasně sídlí v sousední budově bývalé prodejny Bauhausu. Centrum Ostravy tak po desetiletích bojů za záchranu historického objektu obohatí další architektonicky zajímavá stavba. „Vítám zkulturnění celého prostoru a začátek revitalizace tohoto území,“ říká místostarostka Moravské Ostravy a Přívozu **Valentina Vaňková**. „Rovněž bych si dovedla představit, že by na místě stávajícího výstavního prostoru Plato mohla v budoucnu vzniknout městská tržnice,“ dodává.

lk

Takto by měl areál městských jatek vypadat po rekonstrukci – na snímku vpravo dole současný stav.

BUDOVA JATEK V PROMĚNÁCH ČASU

Centrální městská jatka byla v Moravské Ostravě postavena v roce 1881. Vyřešil se tak závažný problém – město nemělo vybudovanou kanalizaci a odpad z lokálních porážek dobytka, doprovázený nepříjemným zápachem, volně stékal po cestách. V prvních letech se v původní budově jatek o rozměrech 15 x 10 metrů poráželo pět tisíc zvířat ročně. Jatka se průběžně rozšiřovala a přestavovala, přibývaly nové budovy, chladírny a chlěvy. Poslední větší přestavba proběhla v roce 1926.

Jatka fungovala v omezené míře až do roku 1965, kdy byl zprovozněn masokombinát v Martinově. Poté byl areál využíván jako sklady a provozovny, avšak budovy chátraly a postupně musela být část hal zbourána. V první polovině devadesátých let koupila historickou část budov nadnárodní společnost Bauhaus, slíbenou rekonstrukci ale neprovedla. Až v roce 2016 vedení města Ostravy odkoupilo zdevastovaný historický objekt spolu s dřívějším hobby marketem a přílehlými pozemky za 80 milionů korun zpět a vypsal architektonickou soutěž na jeho přestavbu.

Pečovatelky jsou pro mnohé naše klienty doslova sluncem, které alespoň na krátký čas rozzáří jejich domov

Nouzový stav, uzavřené hranice i školy, přerušování provozu většiny služeb, uzavření velkých obchodních center, zákaz shromažďování, omezení pohybu lidí – toto vše zažívá většina lidí poprvé v životě. Mnoho dětí i dospělých zůstalo ze dne na den doma a se světem je pojí hlavně počítače, mobily, občasná nákupy a krátké procházky.

Ve zcela nezavidělné situaci jsou však lidé dříve narození – starší rodiče a prarodiče –, kteří patří do nejrizikovější skupiny, pro niž je onemocnění COVID-19 velmi nebezpečné. Ti jsou již několik týdnů doslova uvězněni ve svých bytech. Odstřížení od blízkých přátel i rodiny. Mnohdy jedinou záchranou před úplnou samotou jsou pro ně pečovatelky, které za nimi docházejí s nákupy, případně jim pomáhají s každodenními činnostmi. Takových seniorů se i na území Moravské Ostravy a Přívozu nachází mnoho, o 200 klientů se po celý rok stará také 17 terénních pečovatelek a dvě sociální pracovnice z oddělení sociálních služeb centrálního městského obvodu...

Znají oblíbené hrnky na kávu i chutě klientů

„Dobrý den, přišla jsem vám ohřát jídlo,“ hlásí pečovatelka klientovi už u dveří. Vchází do kuchyně, otevírá kuchyňskou linku, ale nevezme první hluboký talíř, který se jí nabízí. Chvilí nádobí přesunuje, až vytáhne konkrétní oblíbenou porcelánovou misku. Naleje do ní teplou polévku, mírně ji opepří, přidá dvě kapky Maggi a teprve pak misku podává klientovi. Ten poděkuje a s chutí se pouští

do jídla. „U každého klienta je to jiné, ale většinou přesně víme, co mají rádi, z jakého hrníčku pijí odpolední kávu a zda ji chtějí s mlékem a cukrem nebo bez, známe oblíbené misky, talíře, ale i ručníky. Víme, v kolik ráno vstávají, kdy chodí na procházku a kdy nejdříve odpočívají,“ popisuje náročnost této profese pečovatelka Romana Veselá. „Nemusíme to však složitě zjišťovat. Hned na začátku zavedení pečovatelské služby naše kolegyně vypracují s každým klientem velmi podrobný individuální plán, v němž máme i tyto informace zahrnuté.“

V roce 2019 se zvýšil zájem klientů o všechny nabízené úkony pečovatelské služby

Solidarita pomáhá i těšit

Nabídku pečovatelské služby využívají především seniori se sníženou soběstačností, ale i mladší klienti s hendikepem, kteří tyto služby potřebují. Pečovatelská služba je, podle sazebníku úhrad, poskytována na území Moravské Ostravy a Přívozu, a to i klientům domů s pečovatelskou službou v ulicích

Gajdošova a Dobrovského. „V souladu s vyhláškou nabízíme služby, od nákupů přes pomoc s hygienou, praní prádla, donášku obědů, doprovod k lékařům až po úklid domácností,“ vysvětluje vedoucí oddělení sociálních služeb Renata Kunzová a pokračuje: „V současné době však pro nás není jednoduché zvládnout vše, co je nutné. Některé pečovatelky jsou na takzvaném ošetřovném, neboť mají malé děti. Omezili jsme proto např. četnost úklidů a velice nás potěšily i solidární reakce rodinných příslušníků některých klientů, kteří sami od sebe navrhli, že o své blízké budou nyní pečovat sami, abychom měli dostatek času na ty, kteří se bez nás neobejdou, protože nemají nikoho jiného, kdo by jim pomohl.“

Práce pečovatelek je nyní náročnější než kdy jindy

Když se před sedmou hodinou ranní schází tým pečovatelek v domě v ulici Nádražní 110, panuje zde vždy dobrá nálada. „Při pohledu na naše holky mám pocit, že svět je stále v pořádku. Snaží se být nad věcí, usmívají se, vtipkují a působí uvolněně, a to i navzdory tomu, že celý den pracují v rouškách a rukavicích, jezdí hromadnou dopravou, nosí těžké nákupy a přicházejí ke klientům, kteří jsou čím dál smutnější. Dávají do své práce maximum. Všechny mají můj obdiv!“ zdůrazňuje Renata Kunzová. Každá pečovatelka navštíví denně v průměru pět až šest klientů. S jedním stráví třeba jen deset minut, s jiným ale i dvě hodiny. Záleží, jaké služby má klient objednaný a také na tom, v jaké psychické pohodě či nepohodě se nachází...

S úderem půl čtvrté jako by někdo vytáhl kabel ze zásuvky

„Vnímáme, že nás nyní klienti potřebují mnohem více, jsou vděční doslova za každou minutu, kterou s nimi strávíme. Jsou stále sami a jejich jediným společníkem je často jen televize. Někteří nás dokonce prosí, abychom si sundaly roušky, jelikož hůř slyší a přes roušky nám méně rozumí. Ale to nejde. Snažíme se je však co nejvíce rozptýlit, vtipkujeme, bavíme je, a když je to nezbytně nutné, poradíme jim, ať přeladí třeba na jiný televizní program nebo si pustí oblíbenou rozhlasovou stanici. To byl i případ jednoho klienta, který lamentoval se slzami v očích, že svět se řítí do záhuby. Celé dny sledoval ČT 24 a negativní informace ho doslova psychicky semlely. S jeho svolením jsem mu televizi přepnula na Prima ZOOM a navnadila ho svým vyprávěním o přírodě ke sledování tohoto programu. Při další návštěvě byl jako vyměněný. Víval mě s úsměvem a chrlil na mě jednu zajímavost o naší Zemi za druhou,“ vypráví Romana Veselá, dříve zdravotní sestra působící ve Fakultní nemocnici Ostrava, která je pečovatelkou v centru Ostravy už čtvrtým rokem. „Tato profese mě naplňuje. Být jsem celý den v jednom kole, mám vždy čas na to nejdůležitější – popovídat si alespoň chvíli s každým klientem, na což v nemocnici nebylo moc prostoru,“ doplňuje paní Romana, která se kvůli své práci sama vzdala kontaktu s dětmi

Pracovnice oddělení sociálních služeb neztrácejí ani v této nelehké době nadhled, svými úsměvy nešetří a dobrou náladu šíří doslova na každém kroku...

a vnoučaty, aby omezila riziko nákazy. Navštěvuje pouze své rodiče, jimž také pomáhá. A kde bere ona a její kolegyně tolik pozitivní energie? „Shodly jsme se na tom, že nás nabíjí pocit, že můžeme pomáhat. Celý den jsme v pohodě, veselí a plné energie. Úderem půl čtvrté však jako by nám někdo vytáhl kabel od nabíječky ze zásuvky a musíme si odpočinout. V poslední době doslova padáme únavou.“

Roušky šíjí i klientky

Pečovatelskou službu zajišťuje oddělení sociálních služeb denně od 7 do 19 hodin, o víkendech pak od 7 do 15.30 hodin. „Většina pečovatelek pracuje ve všedních dnech do 15.30 hodin, na odpolední směně již není tolik požadavků od klientů,“ doplňuje informace Renáta Kunzová, která v odboru sociálních věcí městského obvodu Moravská Ostrava a Přívoz působí již desátým rokem, vedoucí oddělení sociálních služeb je od roku 2018. Nyní jí kromě jiného, přibýly i starosti se zvýšenými hygienickými opatřeními.

„Na začátku to nebylo nikterak jednoduché, na takovou situaci jsme ze stávajících zásob nebyli připraveni, a netušili jsme, jak rychlá bude distribuce

Městský obvod Moravská Ostrava a Přívoz nabízí pomoc prostřednictvím organizací, jako jsou ADRA, Slunce v dlani, Charita Ostrava, potravinová banka, a dobrovolníků z řad studentů Ostravské univerzity a dalších fyzických osob a firem mimo jiné například k zajištění nákupů, venčení domácích mazlíčků nebo zajištění léků z lékárny seniorům a lidem, kteří tuto pomoc potřebují. Objednávat si tuto službu mohou lidé na telefonním čísle: 599 442 999.

ochranných pomůcek. Když vyvstala potřeba roušek, pečovatelky okamžitě zmobilizovaly příbuzné a známé, některé i samy šily. Díky tomu se nám šité roušky začaly hromadit a pečovatelky tak každý den mají u sebe několik roušek, které rozdávají nejen klientům, ale i lidem na ulici. V téhle souvislosti, bych chtěla poděkovat dobrovolníkům Ostravské univerzity a firmě Vestibul Interier, kteří nám také dodali šité roušky. A obrovský dík patří i dvěma našim obyvatelkám z domu s pečovatelskou službou v ulici Gajdošově, paní Janě Krčmářové a Libuši Hachlicové, které navzdory svému věku už od 18. března šíjí pro nás roušky nepřetržitě. V současné době již máme zajištěn pravidelný přísun ochranných prostředků i z Magistrátu města Ostravy. Krásnou solidární akcí byla také nabídka hranolkárny Faency Fries, která nám v březnu dodala

20 kg předsmažených hranolek a 30 kg brambor, které jsme bleskově rozdali našim klientům.“

O náročnosti profese pečovatelek ví své i místostarostka Alena Pataky... „Pracovala jsem jako sociální pracovnice v terénu a vím, jak je práce s klienty, kteří potřebují pomoc, podporu i teplé lidské slovo, velmi náročná nejen fyzicky, ale hlavně psychicky. Klienti si potřebují popovídat o svých starostech, bolístkách, ale i radostech. Pečovatelky tak nejen nakupují, pomáhají s hygienou, oblékáním nebo s podáváním jídla, ale často si vyslechnou i celé lidské příběhy.“

Chci jim proto poděkovat za pracovní i lidské úsilí a popřát jim, hlavně v této nelehké době, pevné zdraví, radost z práce, neutuchající optimismus a chuť věnovat svůj čas potřebným.“

Videohovory dojmají nejen klienty, ale i pečovatelky

Pracovnice odlehčovací služby v domě s pečovatelskou službou v ulici Gajdošova.

V domě s pečovatelskou službou v ulici Gajdošova se mimo jiné nachází také odlehčovací služba, která spadá do přísného režimu. Od 4. března jsou zde zcela zakázány návštěvy.

„Tuto službu poskytujeme lidem nejen z našeho obvodu, ale i z celé Ostravy, případně i z jiných měst,“ vysvětluje Alena Antoszyková, vedoucí odboru sociálních věcí městského obvodu Moravská Ostrava a Přívoz. „Nabízíme rodinám, které pečují o své blízké, aby si mohly zajet na dovolenou anebo jen pár dnů odpočinout od této velmi náročné péče. Máme kapacitu deseti lůžek v pěti pokojích se samostatným WC, koupelnou i malým kuchyňským koutem s lednicí, mikrovlnnou troubou a rychlovarnou konvicí. Klient zde může strávit až půl roku, ale mnozí u nás pobývají třeba tři dny v měsíci nebo jen v době dovolených.“ Jde o velmi žádanou službu, která je klienty i jejich rodinami často vel-

mi chválena... „Je to možná i tím, že se snažíme přizpůsobit režimu, na který je klient zvyklý z do-

movy. Nikoho do ničeho nenutíme. Pečovatelky, kterých se zde střídá sedm, se snaží v maximální možné míře klientům věnovat,“ vysvětluje paní Antoszyková. „V normálním režimu se mohou klienti účastnit také akcí klubu seniorů nebo chodit na zahradu, kde je i zastřešená terasa,“ dodává Alena Antoszyková.

Nyní se v odlehčovací službě nachází šest klientů, za nimiž nikdo z blízkých nemůže. „Ve spolupráci s našim IT oddělením jsme koupili tablet, prostřednictvím něhož se mohou tito klienti s pomocí pečovatelek spojit se svými rodinami nebo známými. A reakce jsou úžasné! Dokonce klienti, kteří jsou u nás už třeba třetí nebo čtvrtý měsíc a příliš nekomunikují, ani nereagují příliš na podněty, se naprosto rozzářili, když jim pečovatelky daly do rukou tablet, z jehož obrazovky na ně mluvili jejich blízcí. Dokonce se nám podařilo zorganizovat mezinárodní videohovor babičky, která je u nás, s dcerou, která je doma v Ostravě v karanténě, a vnučkou, která je v Chorvatsku. Všechny tři si tak mohly popovídat najednou. Bylo to neskutečně dojemné. Věříme, že i díky této technologii se nám společnými silami podaří tuto nucenou izolaci klientů od okolí zvládnout,“ dodává Antoszyková.

-hal-

Seniři v odlehčovací službě mohou komunikovat se svými blízkými prostřednictvím videohovorů.

Podnikatelé teď nebudou zatíženi striktní regulací reklamního smogu

Ostrava se začátkem roku rozhodla řešit, stejně jako řada dalších měst v České republice, problematiku reklamního smogu. Nyní s ohledem na současnou situaci posouvá termín pro odstranění některé nevhodné reklamy na svých provozovnách o rok, tedy z původního 31. prosince 2020 na 31. prosince 2021. Plánuje se také stejné prodloužení termínu o 1 rok pro podání žádostí v rámci dotačního programu na podporu obnovy reklamního označení provozoven.

„Město je doslova zahlceno nevhodnými reklamními nosiči a je dobře, že se to konečně začalo řešit. Na druhé straně, v současné situaci, kdy mnozí majitelé obchodů a restaurací bojují doslova o přežití, je rozhodnutí nezatěžovat nyní podnikatele ještě i striktní regulací reklamního smogu a posunout toto řešení o rok tím nejlepším,“ řekl místostarosta Moravské Ostravy a Přívozu David Witosz.

Prodloužení reklam se týká především plakátů, polepů a plachet na mobiliáři, stožárech, mostních konstrukcích a sloupech, dále velkoplošné reklamy na markýzách a slunečnicích na venkovních restauračních zahrádkách a předzahrádkách a řešit se nyní nebudou ani vnější polepy výloh a dalších skleněných ploch. Přesné vymezení reklam, kterých

Město připravilo projekt Ostrava 360° – Kvalitní venkovní reklama ze všech úhlů, jehož cílem je kultivace veřejného prostoru a zamezení šíření nevkusné a často také ilegální reklamy v Ostravě.

se to týká, naleznete na www.ostrava360.cz, kde je k nahlédnutí také kompletní manuál umístování re-

klamy i plné znění nařízení pro regulaci reklamního smogu.

Máte nárok na finanční výpomoc od města?

Město Ostrava nabízí drobným podnikatelům, jimž byla v důsledku krizových opatření vlády kvůli výskytu COVID-19 znemožněna jejich obchodní činnost, několik možností finanční výpomoci:

Finanční dar 20 tis. Kč

Zažádat si o něj mohou menší podnikatelé s ročním obratem do 6 milionů korun, kteří mají provozovnu na území města Ostravy.

Prominutí nájemného/pachtovného

Nájemci v prostorách ve vlastnictví statutárního města Ostravy, nesvěřených do správy městským

obvodům, mohou také žádat o prominutí části nebo celého nájmu za dobu uzavření prostoru.

Prodloužení splatnosti nájmu

Město schválilo prodloužení splatnosti nájmu za měsíce březen a duben o 3 měsíce, a to všem živnostníkům, kteří k 13. březnu podnikali v provozovnách ve vlastnictví statutárního města Ost-

ravy, nesvěřených do správy městským obvodům. Ke stejnému kroku byly vyzvány také městské obvody a městské společnosti, které pronajímají prostory sloužící k podnikání.

Finanční dar 100 tis. Kč

Ostrava schválila finanční výpomoc na zmírnění ztrát – finanční dar do výše 100 tisíc korun by se opět týkal menších podnikatelských subjektů s ročním obratem do 6 milionů korun. Blíže informace i formuláře jsou k dispozici na webové stránce města www.ostrava.cz.

NÁZORY ZASTUPITELŮ

V době koronaviru

Nacházíme se v období vyhlášeného nouzového stavu z důvodu ohrožení zdraví v souvislosti s prokázáním výskytu koronaviru. V polovině dubna na území ČR bylo potvrzeno 6 000 nakažených obyvatel a okolo 140 úmrtí. Nakažených ve světě 1 847 095 obyvatel a úmrtí 113 902. Občané v současné situaci se na nás obracují, zda radnice dělá dost? Je jeden stolek s rouškami na radnici dostačující pro obvod, kde žije 40 tisíc občanů? Kde najdeme rouškomat? Jsou pro občany zajištěny dezinfekční prostředky? Je zajištěna dezinfekce veřejných prostor? Pro kolik seniorů zajišťuje radnice dodávky potravin mimo běžnou činnost pečovatelské služby? Vedení radnice má povinnost být tady pro občany, jejich starosti, problémy, a hlavně zdraví musí být na prvním místě. Jestli to dnes platí, ať posoudí občané sami.

V těchto dnech si připomínáme 75. výročí osvobození Československa od fašismu. Po boku Rudé ar-

mády bojovali vojáci 1. československého armádního sboru a dne 30. dubna byla osvobozena Ostrava. Věčná čest a památka těmto hrdinům, na které nesmíme nikdy zapomenout.

Dovolte, abych popřál občanům našeho obvodu pevné zdraví, trpělivost a pokud možno i klidné májové dny.

Jan Havelka, KSČM

Tyto řádky píšu v situaci, kterou většina z nás nezažila a nemá s ní žádné zkušenosti. Kdyby nám o tom někdo povídal před rokem, nevěřili bychom. Žijeme v čase nouzového stavu – jsou zavřené školy, restaurace, většina obchodů a služeb, venku máme omezený pohyb. Žijeme s obavami o zdraví své a svých blízkých. Narážíme na všudypřítomnou nejistotu, kdy to vše skončí a co bude, až to pomine.

Na druhé straně se ukázalo, že těžká a složitá životní situace nás dokázala semknout, být k sobě ohledupl-

nější a navzájem si pomáhat. Přestože nám vláda nařídila nosit roušky, aniž by nám je zajistila (alespoň dostupností je koupit), vzali jsme věci do svých rukou. Není snad rodina, ve které by je někdo nešel svépomocí. Nezištnost a vzájemná pomoc je neuvěřitelná a dojemná zároveň – zejména podpora našich zdravotníků, záchranářů a všech ostatních v první linii. Děkujeme všem za jejich nasazení, obětavost a práci.

Přestože jsou vyhlídky na návrat do normálu stále v nedohlednu, neztrácejme optimismus a radujme se z každé maličkosti. Potvrzuje se, že člověk je tvor extrémně sociální. Úžasné zjištění, že máme velmi jemné a vyladěné způsoby soužití a že dokážeme hodně spolupracovat. Svět je v zásadě v pořádku, lidé teď bez ohledu na vlastní prospěch volí užitečnou a obětavou pomoc druhým.

Pevné zdraví přeje
Petra Bernfeldová a všichni kolegové z hnutí OSTRAVAK

Největší archeologický výzkum v jádru Ostravy potrvá do letošního podzimu

Na parkovišti vedle Ostravského muzea, mezi ulicemi Velkou, Muzejní, Pivovarskou a Dlouhou, probíhá již od září loňského roku **největší archeologický výzkum v historickém jádru Ostravy, který zabírá plochu šesti městských parcel kontinuálně osídlených od konce 13. století.** Jedná se o lokalitu, kde byla dříve bloková zástavba. Ta musela být následně zdemolována kvůli špatnému technickému stavu. V této proluce o výměře 3188 metrů čtverečních by v budoucnu měl vyrůst objekt nazvaný Nové Lauby.

První výzkum odhalil zbytky staveb původní zástavby středověké Ostravy

Během demolice domovního bloku v 60. letech minulého století nevznikla žádná dokumentace bouvaných staveb. Proto od konce října 2017 do června 2018 probíhal na ploše budoucích Nových Laubů tzv. **zjišťovací archeologický výzkum**, jehož cílem bylo prozkoumat stav dochování a případně stavební vývoj suterénních prostor **podél ulice Velké**. „*Ta tvořila už od počátků založení města v poslední třetině 13. století důležitou komunikační trasu spojující Hrabovskou bránu s náměstím. Pozemky podél ní patřily k nejlukrativnějším a měšťanské domy na nich k jedněm z prvních zděných. Předpokládalo se, že pod povrchem asfaltové plochy parkoviště by se mohly nacházet pozůstatky zděných suterénů již z pozdního středověku,*“ popisuje první archeologický výzkum v této oblasti Barbara Marethová, vedoucí oddělení archeologických výzkumů z Národního památkového ústavu v Ostravě. „*Ukázalo se, že během demolice byly rozbity cihlové klenby sklepů a jejich prostor zasypán stavební sítí. Zachovaly se tak zbytky kleneb a obvodové zdivo ze 16. až 17. století. Na dvou místech se podařilo zachytit prostory původně zaklenuté celokamennou klenbou. Mohly pocházet již z konce 15., nebo přelomu 15. a 16. století. Současně se zjistilo, že v nepodsklepených částech plochy se dochovaly starší terény a do vybraných míst byly umístěny archeologické sondy. Výzkum prokázal existenci mocného souvrství, do něhož byly zapuštěny suterény dřevohliněných domů, které tvořily původní zástavbu středověké Ostravy.*“

Všechny archeologické situace se dokumentují jak fotograficky, tak kresebně.

Nálezový inventář odpovídal vybavení měšťanských domácností konce 13. až první poloviny 15. století. Nejčastějšími nálezy byly keramické zlomky stolního a kuchyňského nádobí, zlomky zvíře-

Záchranný archeologický výzkum v prostoru Nových Laubů je jedním z největších v jádru Ostravy. Co se týče již ukončených výzkumů v centru, nelze opomenout výzkumy okolo kostela sv. Václava, na Masarykově náměstí před jeho rekonstrukcí, nebo v bývalém hradebním příkopu při výstavbě bytového domu Ostravská brána.

cích kostí jako odpadu z kuchyně. Mezi nejzajímavější patří dvě plastiky koníček, což jsou typicky středověké hračky. Dále přesleny, které sloužily jako setravníky při předění.

Na výzkumu spolupracuje široký tým odborníků

Když město Ostrava rozhodlo o obnově zástavby bývalého domovního bloku, musel být v souladu s památkovým zákonem proveden i záchranný archeologický výzkum. Sklepy prozkoumané a zdokumentované v letech 2017–2018 se vzhledem k jejich historické hodnotě rozhodl investor zachovat. Všechny situace ležící za nimi jsou součástí aktuálního výzkumu, který potrvá do podzimu letošního roku.

Na výzkumu, jenž provádí Národní památkový ústav v Ostravě, se podílí přibližně 25 lidí – terénní pracovníci, archeolog, dokumentátoři a především kopáči. „*Úzce spolupracujeme také s Ostravským muzeem, především s jeho archeologem Zbyňkem Moravcem, nebo s odborníky např. z Mendelovy univerzity v Brně nebo Archeologického ústavu v Praze,*“ doplňuje Barbara Marethová. Nedílnou součástí týmu jsou i stavební historici, archiváři, ale také odborníci na dendrochronologii (určování stáří dřev pomocí letokruhů), archeobotanici, zoologové a mnoho dalších, kteří se snaží co nejlépe poznat a zdokumentovat život lidí v minulosti.

Terén snižujeme ručně po vrstvách

„*Nejdříve jsme ve spolupráci s Ostravskými komunikacemi strojně odstranili asfaltový povrch parkoviště a s pomocí bagrů snížili terén o vrstvy související s demolicí v 60. letech. Poté byly strojně vybrány také zásypy dochovaných sklepů. Následně jsme zahájili ruční postupně snižování terénu po vrstvách, z nichž každá má své číslo, až na tzv. geologické podloží, tedy úroveň, pod kterou lidská aktivita nesažala,*“ vysvětluje postup prací Bar-

Stěpy nádobí z druhé poloviny 13. století, kdy byla založena Ostrava.

Foto: www.ostrava.cz

bara Marethová s tím, že veškeré nálezy se pečlivě inventarizují a ošetřují. Většina z nich pak bude podrobena dalším analýzám a samozřejmostí bude i jejich vystavení a představení veřejnosti prostřednictvím Ostravského muzea. „*Veškeré zdi až na sklepy podél ulice Velké budou během stavebních prací při stavbě Nových Laubů zničeny, proto jsou všechny zděné konstrukce dokumentovány pomocí 3D skeneru i fotogrammetrie. Jednotlivé zdi budou překresleny do formy digitálních plánů, takže s nimi dále bude možné pracovat a současně vznikne jejich virtuální model.*“

-hal-

Národní památkový ústav Ostrava se zabývá poznáváním, dokumentací a prezentací jednotlivých památek, souborů památek i památkových rezervací a zón na území kraje. Od září 2015 sídlí ve správní budově na adrese Odboje 1. Památkově chráněný objekt z roku 1933 prošel náročnou obnovou, jejíž součástí byla rovněž adaptace moderní přístavby pro potřeby deponitáře archeologických nálezů.

Sokolská 26: dobrá adresa pro současné výtvarné umění

Už 27 let provozuje městský obvod Moravská Ostrava a Přívoz prostřednictvím své příspěvkové organizace Centrum kultury a vzdělávání (CKV) výstavní síň, umístěnou v prvním patře bývalé Ulrichovy vily na Sokolské ulici 26. Doposud zde mohli příznivci umění navštívit úctyhodných 195 výstav.

Začátky v kanceláři

Sokolská 26 je dnes bezesporu galerií soudobého výtvarného umění s nejdelší dobou trvání mezi těmi, které v Ostravě vznikly po roce 1989. Začátky byly více než skromné – pro prezentaci uměleckých děl byla v sídle CKV vyčleněna nejdříve jedna místnost. „Při tehdejších omezených technických, prostorových a finančních možnostech bylo rozhodující v bývalých kancelářských místnostech začít realizovat program, který přesáhne regionální úroveň, a následně v něm vytrvat,“ vzpomíná **galerista, kurátor a publicista Milan Weber**, který stál v roce 1993 u zrodu nové výstavní síně a jako kurátor jí zůstal věrný dodnes. „Měl jsem přitom výhodu osobních kontaktů s českými umělci z minulých dekád a nepodlehli jsem určité malověrnosti spočívající v omezeném programu, zaměřeném např. pouze na práce na papíru, které by se daly snadno transportovat ve složce,“ dodává. Trpělivost a dlouholetá tvrdá práce se vyplatily: dnes je Sokolská 26 vyhledávanou adresou jak pro vystavující výtvarníky, tak pro obdivovatele jejich děl.

I když od počátku bylo záměrem obvodu jako zřizovatele i kurátora **vybudovat galerii současného umění s nadregionálním dosahem, na Sokolské byli a jsou prezentováni také významní ostravští autoři** – za všechny několik příkladů: Eduard Ovčáček, Petr Lysáček, Jiří Šigut, Jiří Surůvka, Aleš Hudeček, Katarína Szanyi, Daniel Balabán. Přehled všech výstav za prvních dvacet let najdou zájemci v katalogu, který ke kulatému výročí vydalo Centrum kultury a vzdělávání, ty od roku 2003 pak v archivu na stránkách CKV.

Program obohacují zahraniční autoři

Postupně přibývaly i výstavy zahraničních umělců, protože galerie chtěla představit svému publiku i významné české autory, kteří žili a tvořili v zahraničí. Do povědomí ostravské veřejnosti se tak dostal například malíř Jan Kotík, který žil od roku 1969 v tehdejší Západní Berlíně. „Je třeba si uvědomit, že do roku 2004 nebyla ČR členem Evropské unie a realizovat zahraniční výstavu, včetně slovenských umělců, bylo tehdy velmi administrativně

Milan Weber při uvedení výstavy Anežky a Miroslava Kovalových (2019).

plňují pojem soudobé výtvarné umění. Bude reflektovat různorodost umělecké scény a snažit se zachovat kvalitní výstavní program. Základním kritériem výběru zůstává původnost a přesvědčivost autorského přínosu bez ohledu na generační příslušnost nebo názorovou orientaci.“ To mimo jiné znamená, že se galerie otevírá také novým podnětům a novým médiím v uměleckém světě. A zároveň co nejširší veřejnosti – výstavní plán Sokolské chce oslovit nejen dospělé návštěvníky, ale programem galerijních animací k jednotlivým výstavám učí vnímat umění školáky a studenty.

Možná opět koncem května

Koronavirovou krizí byla kontinuita pořádaných výstav na několik měsíců přerušena, ale pokud vše půjde podle plánů na znovuoživení veřejného života, zanedlouho by se mohla galerie opět otevřít. „Místo původně plánované výstavy mladého malíře Vojtěcha Kovaříka z Ateliéru kresby uvedeme tvorbu **Martina Froulíka**, rovněž velmi pozoruhodného absolventa Fakulty umění Ostravské univerzity, tentokrát z Ateliéru nových médií Jiřího Surůvky. Představí se novými obrazy z posledních dvou let – pevně doufám, že již koncem května,“ těší se Milan Weber.

lk

Sochař Kurt Gebauer, jehož retrospektivu uvádí od letošního března Národní Galerie Praha, vystavoval na Sokolské 26 dvakrát – v roce 1999 a 2016.

První byl Kolíbal

Prvním autorem, jehož tvorbu galerie na Sokolské představila, byl Stanislav Kolíbal, rodák z Orlové a absolvent ostravského gymnázia. „Stanislav Kolíbal neměl do té doby na severní Moravě žádnou samostatnou výstavu, i když se už dávno pohyboval v mezinárodním kontextu a vystavoval v evropských i amerických metropolích,“ říká Milan Weber, který do malého prostoru nové výstavní síně „dostal“ jeho osm sochařských děl. Hned druhým jménem v dlouhém seznamu výtvarných umělců byl přední český sochař Karel Nepraš. A seznam začal růst: Jaroslav Róna, Aleš Veselý, Karel Malich, Jiří Načeradský, Jiří Sopko, Kurt Gebauer, František Skála...

i finančně náročné,“ připomíná Milan Weber. Od výstavy maďarského umělce Istvána Haásze v roce 2015 obohacuje program výstavní síně v roli kurátora **architekt Tadeáš Goryczka**, který (kromě architektonických výstav) vybírá v určité programové kontrapozici zahraniční autory vycházející převážně z geometrických tendencí.

Orientace na kvalitu

Dramaturgie výstavní síně, vytyčená při jejím vzniku, zůstává po celá léta beze změn. Slovy jejího dvorního kurátora Milana Weбера „bude uvádět do ostravského a regionálního kulturního života výrazné umělecké osobnosti, které vytvářejí a na-

Esther Stocker, významná rakouská umělkyně italského původu, pracuje s minimalistickým výrazovým slovníkem černých, bílých a šedých geometrických forem (snímek je z výstavy v roce 2016).

Knihovny už dnes neslouží jen k půjčování knih, můžete se zde vzdělávat nebo jen tak setkávat při zajímavých akcích

Příští rok v únoru oslaví Knihovna města Ostravy rovných 100 let! Poprvé byla otevřena 19. února 1921 v budově Německé obecné a občanské školy chlapecké v Hasnerově ulici č. 8 (dnešní Purkyňova ulice). V roce 1929 se pak knihovna přestěhovala do nové budovy Městské spořitelny na dnešním nám. Dr. E. Beneše, kde byla v provozu až do roku 1995. Od roku 1996 sídlí knihovna v ul. 28. října u Sýkorova mostu, kde po komplexní rekonstrukci budovy v letech 2003–2005 najdete také divadlo Komorní scéna Aréna a Čajovnu u Sýkorova mostu.

Ústřední knihovna zastřešuje 28 poboček ve všech městských obvodech. Zajišťuje centrálně nákup knih, údržbu objektů, správu informační techniky, vzdělávání zaměstnanců knihovny i kompletní provoz a marketing. Kromě toho však poskytuje běžné služby občanům stejně jako její pobočky. O tom, co vše zde naleznete, jsme si povídali s **Ale- nou Bittmarovou z oddělení Centra vzdělávání Knihovny města Ostravy.**

„Půjčujeme knihy – beletrii, naučnou literaturu, poezii, povinnou četbu, máme jednu z největších sbírek komiksů pro děti i dospělé, dále velmi ceněný a průběžně doplňovaný fond sci-fi a fantasy literatury, sbírku hudebnin od roku 1949, literaturu regionálních autorů, jazykové učebnice i cizojazyčné knihy. K dispozici máme databáze Naxos Music Online a Anopres, kde je i dvouletý archiv denního tisku a časopisů. Máme však i specializovaná oddělení American Corner, Britské centrum KMO, Hu-

dební oddělení, Regionální oddělení a Zvukovou knihovnu pro nevidomé a slabozraké. Samozřejmě mosty je internet a wifi, kopírování i skenování, to vše je k dispozici ve všech knihovnách.“

V běžném režimu má ústřední knihovna v pondělí, úterý, ve čtvrtek a v pátek otevřeno od 8 až do 18 hod., ve středu od 12 do 18 hod. a dokonce i v sobotu od 8.30 do 12 hod.!

Které služby jsou u čtenářů nejoblíbenější?

„U školních dětí vyhrává projekt **Lovci perel**, nejmenší děti se mohou za doprovodu svých rodičů či prarodičů setkávat v rámci **Klubů pro rodiče s dětmi 0–6 let**, kde nabízíme také celorepublikový projekt **S knížkou do života – Bookstart**. Děti a studenti využívají fond doporučené školní četby. Dospělí čtenáři oceňují dostatečně dlouhou provozní dobu, rozmanitý knihovní fond, novinky k zapůjčení a možnost vrácení knih pomocí knihoboxů, jeden z nich je umístěn před vstupem do ústřední knihovny. Pro čtenáře v seniorském věku je zase důležité, že si mohou v knihovně popovídat o knihách, setkat se a třeba si poslechnout přednášku o historii místa, kde bydlí, nebo cestovatelskou besedu, účastnit se komentované literární procházky. Proto na pobočkách fungují **kluby Generace**. Právě v nich jsme získali mnoho příspěvků do projektu Paměť Ostravy.“

Zmínili jste se o besedách a akcích pro veřejnost, a také o projektu Paměť Ostravy. Můžete nám vše přiblížit?

„Pravidelně pořádáme různé **koncerty, výstavy, přednášky, autorská čtení a další pro širokou veřejnost**, ale organizujeme také individuální školení například pro seniory o bezpečné práci s mobily, využívání internetu a jiné. Naše knihovny intenzivně spolupracují s pedagogy mateřských, základních i středních škol a připravují pro ně besedy. Učitelé jsou zvyklí pravidelně zařazovat návštěvu knihovny do vzdělávacích programů, což velmi kvitujeme. Nyní máme připravené například besedy pro středoškoláky na téma **Současný český a zahraniční komiks a Holocaust v literatuře pro děti a mládež**. V některých pobočkách zase navštěvují senioři **Virtuální univerzitu třetího věku**. Zapojujeme se do celoostravských projektů, jako je SametOva, 750 let Ostravy, Den Země apod. A co se týká projektu Paměť Ostravy, mohou se do něj pamětníci zapojovat již od roku 2014, z jejich sesbíraných pamětnických příspěvků a fotografií vydáváme tištěný i elektronický almanach.“

V úvodu zaznělo, že zde máte zvukovou knihovnu pro nevidomé a slabozraké, co nabízíte hendikepovaným lidem?

„Pro lidi se zrakovým hendikepem zde máme specializované oddělení, kde si mohou zapůjčit **knihy načtené na MP3**. Těm, kteří již nemohou dojít sami do knihovny, jsou zvukové knihy posílány domů ve speciálních obálkách. A snažíme se dělat i více. Spolupracujeme například s institucemi SONS Ostrava a Tyflocenrum na organizaci květnových Dnů umění nevidomých na Moravě, které představují zrakově hendikepované umělce – výtvarníky, zpěváky a muzikanty a jejich tvorbu. Intenzivně spolupracujeme i s centrem Mens Sana, které sdružuje uživatele s mentálními poruchami, a to ve formě jejich autorských čtení nebo divadelních workshopů. Musíme zmínit také kolegy z poboček, kteří se během lekcí informačního vzdělávání a tematických besed věnují dětem se speciálními vzdělávacími potřebami či různými stupni mentálního postižení atp. V ústřední knihovně máme dokonce sál s indukční smyčkou, která osobám se zbytkem sluchu umožňuje plnohodnotný poslech i v situacích, kdy samotné sluchadlo nestačí.“

-hal-

Ve všech ostravských knihovnách mají čtenáři k dispozici více než 700 tisíc knih a téměř 200 tisíc z nich je uloženo v regálech a skladech ústřední knihovny. Ročně tyto ostravské knihovny zakoupí kolem 36 tisíc nových knih a jiných dokumentů, ale podobný počet i vyřadí. Díky projektu **Druhý život knih** však tyto vyřazené knihy dál slouží lidem. Jen v loňském roce zaznamenala Knihovna města Ostravy, včetně všech 28 poboček, více než **490 tisíc návštěv čtenářů, kteří si vypůjčili přes milion knih**, z toho přes 200 tisíc knih si zapůjčili návštěvníci ústřední knihovny.

Knihovna města Ostravy je od 13. března z důvodu nouzového stavu uzavřena, k otevření by podle předpokladů mohlo dojít v průběhu května.

Roušky místo kostýmů – krejčovny NDM šily pro první linii

Dílny Národního divadla moravskoslezského se ve druhém březnovém týdnu ocitly stejně jako umělci ve zcela bezprecedentní situaci. V neděli 15. března začaly přípravy a od pondělka najely dílny naplno na šití textilních roušek. Žádné kostýmy nebo jejich úpravy, žádné dílenské přípravy scén pro jeviště divadel. Prostě jen a jen roušky. Za pět týdnů ušili v dílnách více než 20 tisíc roušek. Po večerech a o víkendech hlavně krejčovské ještě šily doma, aby zásobovaly i své rodiny, sousedy a další blízké.

„Dohodli jsme se, že zásobovat budeme pouze potřeby krizového řízení města Ostravy a jeho organizací a že nebudeme šít pro veřejnost, což lidé chápali a velmi nás potěšila veřejná podpora. Dílnám velmi děkuji za to ohromné nasazení,“ řekl ředitel Jiří Nekvasil.

Město Ostrava použilo roušky nejen pro své pracovníky, kteří museli zůstat v práci. Hlavně posloužily v terénu a v první linii boje proti koronaviru.

On-line výstava PLATO

Ostravská městská galerie PLATO spustila v polovině dubna on-line výstavu, která postupně představí díla devíti umělců místní scény reagujících na nynější pandemii a izolaci. PLATO jednotlivé příspěvky zveřejní během pěti týdnů na svém webu a sociálních sítích. Po znovuotevření galerie bude tvorba vyzvaných umělců k vidění na výstavě, která je zamýšlena jako druhá část projektu Písek ve vzduchu, Duna v PLATO. On-line prezentaci zahájil malíř Filip Nádvořník ve čtvrtek 16. dubna.

Více na www.plato-ostava.cz a na sociálních sítích.

Dílo ostravského umělce Filipa Nádvořníka: Dělníci, olej na plátně.

On-line hudební pozdravy z Janáčkovy filharmonie Ostrava

Janáčkovy filharmonie Ostrava se připojuje do on-line hudebního dění. Pro příznivce klasické hudby, kterým stejně jako ostravskému orchestru chybí v těchto dnech koncerty, připravila pravidelné živé přenosy z vystoupení svých členů. A tak každý čtvrtek od 19 hodin mohou diváci sledovat prostřednictvím přenosu ze společenského sálu Domu kultury města Ostravy jednotlivé koncerty

„Již v tuto chvíli víme, že máme hudbu minimálně do 11. června. Zároveň předpokládáme, že do té doby se budou omezení mírnit, a bude možné

uspořádat koncert například komorního orchestru nebo třeba i celé filharmonie,“ uvádí manažer JFO Ondřej Daněk. Dramaturgie dalších koncertů bude zveřejňována průběžně podle vývoje situace na webových stránkách (www.jfo.cz) a sociálních sítích JFO.

ČTENÁŘSKÉ TIPY

Jan Balabán (1961-2010)

Letos v dubnu to bude přesně deset let, co odešel jeden z nejosobitějších českých prozaiků současnosti – Jan Balabán. Často mu bylo vytýkáno, že jsou jeho příběhy plné marnosti, že se v nich objevují jen samí ztroskotanci. On však vždy takovýmto výtkám oponoval: „A kde to jako vidíte ty šťastné a nedeprativní lidi, kterým je třeba osmačtyřicet.“

Ačkoliv nebyl Balabán rodilým Ostravánem, bude s Ostravou navždy nerozlučně spjat, žil zde totiž od nejtutějšího dětství, a zážitek tohoto města prostupuje rovněž celým jeho dílem. Po studiu angličtiny a češtiny na Filosofické fakultě University Palackého v Olomouci pracoval jako technický překladatel ve Vítkovických železárnách. Od roku 2000 se pak živil jako překladatel na volné noze. V téže době také pravidelně přispíval ke svým esejemi a výtvarnými recenzemi do časopisů Respekt a Mladá fronta DNES. Knižně debutoval v roce 1995 souborem povídek s názvem **Středověk**. Následně vydal ještě několik knih, např. **Boží lano** (1998), **Černý be-**

ran (2000), **Jsme tady** (2006) nebo **Zeptej se táty** (2010). Ač se Balabán věnoval i psaní delších próz, nejvíce proslul jako autor obrazově hutných, existenciálních povídek. Právě v nich dokázal nejsilněji zachytit individuální tíhu lidského osudu. Jeho nejznámějším dílem se stala kniha povídek **Možná že odcházíme** (2004), jež získala kromě ocenění v anketě Lidových novin roku 2004 i cenu Magnesia Litera za prózu v roce 2005. Osobitost těchto Balabánových krátkých próz charakterizoval výstižně český publicista Josef Chuchma: „obyčejní lidé, obyčej-

né děje, ale zcela neobyčejné vystižení toho, co se odehrává v myslích postav, co může být autentickým životním pocitem našich současníků.“ Ukázka z povídky Uršula: „A tak je to se vším, minimálně od té doby, co přišla o práci na univerzitě a k jiné se už prostě neodhodlala. To víte, dělat cizojazyčnou korespondentku u soukromé obchodní firmy, to je terno, za pár korun překládat debilní ímejly a trást se, že tě vyhodí a na tvoje místo posadí mladou kočku. Děkuji, nechci. Jen ať si peníze vydělává pan doktor, konzultant, trenér, ať si při tom třeba prohání ty svoje mladý kočky, já už mu nic nevyčítám.“

Petr Ligocký
regionální oddělení Knihovny města Ostravy

INFORMUJEME

Zrušené kulturní akce

S ohledem na aktuální situaci přistoupila řada pořadatelů větších kulturních akcí k jejich zrušení, případně přesunula termíny na později. Neuskutečnění se tak například letošní **Ostravská muzejní noc**, nový termín konání této oblíbené akce je 5. června 2021. Stejně tak městský obvod Moravská Ostrava a Přívoz přistoupil ke **zrušení letošních oslav dětského dne i slavností řeky Ostravice**, které každoročně pořádá prostřednictvím Centra kultury a vzdělávání Moravská Ostrava.

Čekáme na novou dlažbu

Již v dubnu měla být dokončena výměna velkoformátových dlaždic v ulici Jurečkově. Bohužel, zhotoviteli AWT Rekulivace byla dodána dlažba barevně nesourodá. Stavbu jsme tedy na několik dnů pozastavili, dlaždice v této kvalitě nemohou být zabudovány a celá dodávka bude reklamována. Kusy, které jsou už položeny, zhotovitel vymění. Zhotovitel s dodavatelem intenzivně jedná, aby pozastavení prací bylo co nejkratší.

Dva noví starokladrubáci

Ostravští strážníci mají nové posily. Tentokrát ale nemusely skládat slavnostní slib před primátorem města. Stačilo je okovat a osedlat. Jde o dva starokladrubské koně, které nyní čeká náročný výcvik. Bělouš má jméno Isca a vraník je Saki. Oba mají šest let a u městské policie v Ostravě nahradili dva jiné koně, kteří už šli do zaslouženého důchodu. Zatím se teprve rozkoukávají, ale vypadá to, že budou dobrými strážci pořádku.

Oddíl hipologie je důležitou součástí ostravské městské policie. A jednotka se už mnohokrát osvědčila při nejrůznějších zásazích i při běžné hlídkové službě. Mnohdy působí mohutní koně pouze jako prevence, jde z nich respekt. „*Strážníci používají koně k výkonu služby v okrajových částech města, jako jsou lesoparky a chatové oblasti, ale také k zajištění různých kulturních, a především sportovních akcí,*“ popisuje ředitel MP Ostrava Miroslav Pláček.

Starokladrubáky nyní čeká náročný výcvik. Na hlídku do okrajových částí města už zřejmě vyrazí letos, ale než budou moci například do davu fanoušků na fotbalový zápas, může trvat i dva roky. Nesmí se totiž bát ohně ani dělobuchů.

Zdroj: www.polar.cz

Ilustrační foto Městské policie Ostrava

Potraviny z mateřinek pomohly nejen seniorům

Uzavřené mateřské školy Repinova, Křížkova, Špálova, Lechowiczova, Na Jízdárně i Základní škola Zelená darovaly klientům oddělení sociálních služeb a oddělení sociální péče na území našeho obvodu potraviny, které z důvodu uzavření zařízení po dobu nouzového stavu nespotřebují.

K seniorům, ale i osobám omezeným ve svéprávnosti, o něž odbor sociálních věcí Moravské Ostravy a Přívozu pečuje, tak v dubnu putovaly například minerálky, piškoty, perníčky, džusy, mléko, brambory, cibule, čaj, máslo, tuk na smažení, mouka, nápoje do mléka, nálevová kávoovina, hořčice a další.

Vedení centrálního městského obvodu děkuje všem zúčastněným mateřským školám i ZŠ Zelená za vstřícný krok, který pomohl dalším lidem.

Pracovnice odboru sociálních věcí předaly darované potraviny seniorům a osobám omezeným ve svéprávnosti žijícím v domech s pečovatelskou službou v ulicích Gajdošova a Dobrovského.

Poradna radí bezplatně

Poradna Charity Ostrava poskytuje odborné sociálně-právní poradenství zaměřené na rodinné právo, sociální zabezpečení, bydlení, zaměstnání, majetkoprávní vztahy, dluhovou problematiku, spotřebitelské právo atd. Zájemci o poradenství nemusejí uvádět žádné osobní údaje, služby jsou bezplatné

a dostupné lidem starším 18 let. Konzultace s ohledem na epidemiologickou situaci dočasně poskytujeme jen telefonicky nebo e-mailem. Kontakt: Poradna Charity Ostrava, tel.: 599 526 906, 731 625 767, e-mail: poradna@ostrava.charita.cz

Otevíráme

V úterý 26. května se otevře Dům umění! Návštěvníci tak již pravidelně od úterý do neděle, od 10 do 18 hodin, budou mít možnost zhlédnout výstavy Josefa Bofa: Planeta, která neexistovala a Pavla Nešleha: Vidět jinak. Zároveň s těmito výstavami bude zpřístupněna také stálá expozice včetně Výstavy jednoho díla ze sbírek GVUO, která představí malbu Bohumíra Matala s názvem Podvečer s Giorgiem de Chirico. Kurátorem této výstavy je fotograf Jan Dotřel. Všechny výstavy budou k vidění do konce srpna.

**Úřad městského obvodu
Moravská Ostrava a Přívoz**

Kontaktní centrum: 844 121 314
Spojovatelka: 599 444 444
599 442 991

www.moap.cz

VOLNÉ PROSTORY K PRONÁJMU

VOLNÉ NEBYTOVÉ PROSTORY

30. dubna 3060, 3059/4,6 - kanceláře	226,38 m ²
Ahepjukova 2788/2 – prodejna	97,70 m ²
Chelčického 691/8 – kavárna	82,70 m ²
Nádražní 615/30 – prodejna	139,14 m ²
Nádražní 1110/44 - kanceláře	162,66 m ²
Nám. Republiky 2112/2 – restaurace	216,13 m ²
Přívozská 1787/30 - restaurace	156,72 m ²
Tyršova 1703/22 - prodejna	83,96 m ²
Tyršova 1775/28 - prodejna	263,76 m ²
Výstavní 2593/1 – prodejna	149,29 m ²

VOLNÉ GARÁŽE

Sokolská 2443/42 18 m²

BLIŽŠÍ INFORMACE
A PROHLÍDKY

W www.nemovitostimoap.cz

T 720 966 853

E makler@moap.ostrava.cz

OSTRAVA!!!
MORAVSKÁ OSTRAVA
A PŘÍVOZ

Roušky poskytla radnice občanům zdarma

Radnice Moravské Ostravy a Přívozu se zařadila mezi subjekty vydávající roušky. Na rozdíl od placených roušek v rouškomatech je svým občanům poskytuje zdarma. Jednorázové roušky jsou ze zásilky z Moravskoslezského kraje (celkem jich obvod obdržel 24 800), roušky látkové ušily dobrovolnice z našeho obvodu – učitelky i maminky dětí z našich škol, asistentky, uklízečky. Touto cestou jim patří velký dík a uznání za obrovský kus dobročinné práce.

„Abychom byli občanům blíž, zřídili jsme v obvodu pro výdej jednorázových roušek čtyři odborná místa,“ říká starostka Zuzana Ožanová. Látkové roušky pak byly připraveny v budově radnice na náměstí Dr. E. Beneše na tzv. rouškostolku. Radnice vydávala roušky občanům od začátku nouzového stavu v určených dnech po celý duben, a pokud budou i nadále k dispozici, bude v jejich vydávání pokračovat. Více informací na **Facebooku obvodu**.

Podáváme pomocnou ruku drobným živnostníkům

Radnice obvodu umožní snížení výše již složených kaucí za pronájem nebytových prostor v majetku městského obvodu. Vychází tak vstřícně drobným podnikatelům, kteří se z důvodu krizových opatření dostali do finančních potíží. **Podnikatelé mají možnost zažádat o finanční prostředky ze složené dlouhodobé jistoty, a to až do výše zůstatku jednonásobku složené kauce,** která odpovídá výši aktuálního měsíčního nájemného včetně všech poplatků (záloh na služby a inventáře). Dohromady by se podnikatelům v Moravské Ostravě a Přívozu tedy mohlo vrátit více než šest a půl milionu korun.

Navrácení finančních prostředků ze složené jistoty se týká všech živnostníků, kteří mají v pronájmu nebytové prostory obvodu, s výjimkou nájemců garáží, reklamních panelů a štítů. Žádost lze podat v termínu do 30. 6. 2020.

Další, již v březnu schválená úleva pro podnikatele, spočívá v **prodloužení splatnosti nájemného, případně pachtovného, za měsíce březen a duben o tři měsíce.** Pomoc je určena uživatelům nebytových prostor a prostor sloužících k podnikání, vyjma garáží.

Po ukončení nouzového stavu se rada městského obvodu bude zabývat jednotlivými žádostmi o snížení či odpuštění nájmu. Žádosti budou posuzovány individuálně.

Další podpůrné kroky pro oživení podnikání radnice připravuje.

Další informace o podpoře nájemcům nebytových prostor a formulář k žádosti o čerpání části dlouhodobé jistoty na:
www.nemovitostimoap.cz

Obnovili jsme úřední hodiny. Přesto osobní návštěvu zvažte

Od pondělí 20. dubna jsme rozšířili úřední hodiny našeho úřadu. **Máme otevřeno v pondělí a ve středu od 8 do 17 hodin, ve čtvrtek od 8 do 14 hodin.** S ohledem na současnou situaci ale stále platí, že pro osobní návštěvu na některém z našich odborů je nutné se objednat na telefonním čísle **599 442 999**. Prosíme, abyste svou návštěvu úřadu zvažili, pokud není vaše záležitost urgentní, nebo pokud se dá vyřídit telefonicky.

Když se na úřad po předchozím objednání dostavíte, u vstupu do budovy budete vyzváni k dezinfekci rukou. Jako alternativu máme pro vás připraveny jednorázové rukavice. Děkujeme vám, že respektováním těchto opatření chráníte zdraví našich zaměstnanců a samozřejmě i to své. Také bychom vás chtěli ubezpečit, že i nadále **provádíme pravidelnou dezinfekci všech prostor naší radnice.**

Podnikatelům poradí odborníci na novém krajském webu

Podnikatelům a živnostníkům v Moravskoslezském kraji, jejichž firmy se kvůli koronavirové pandemii a mimořádným opatřením vlády ocitly v tíživé ekonomické situaci, nabízí poradenské služby nový krajský web **rychla-rada.cz**.

Odborníci z krajských partnerských organizací pomohou zájemcům **zorientovat se v aktuálně nabízených regionálních, státních i evropských programech.** Rychla-rada.cz také nasměruje živnostníky a majitele firem ke konkrétní podpoře a pomůže s podáním žádosti. Informace na webu bude tým odborníků průběžně aktualizovat.

„Uvědomujeme si, že koronavirová pandemie bude mít velký dopad na podnikatelské subjekty v regionu, kterým chceme v první fázi nabídnout bezplatnou a rychlou konzultační pomoc. Podpůrná opatření, která zavádí vláda, se každým dnem mění. Nový web by měl podnikatelům tuto podporu

zpřehlednit a přiblížit,“ zdůvodnil vznik nového portálu **hejtman Moravskoslezského kraje Ivo Vondrák.**

Výkonnou jednotkou celého systému jsou zastupci oddělení regionálního rozvoje krajského úřadu. Budou odpovídat na přichozí dotazy, nebo je dále předávat odborníkům z partnerských organizací: **Krajské hospodářské komory MSK, CzechInvestu, Moravskoslezského paktu zaměstnanosti, Moravskoslezského inovačního centra Ostrava (MSIC), společnosti Moravian-Silesian Tourism, BeePartner, Frank Bold Advokáti.**

„Věřím, že možnosti nového webu využijí také podnikatelé z našeho městského obvodu a že jim konzultační podpora spolu s konkrétní pomocí, kterou naše radnice nabízí především drobným živnostníkům, pomůže překonat toto nelehké období,“ dodává **starostka Zuzana Ožanová.**

POMOC PRO SENIORY

Naše linka na pomoc s nákupy osamělým seniorům: 599 442 999

Osamělí senioři a osamělí imobilní občané našeho obvodu, kteří nemají nikoho, kdo by jim zajistil nákup během období, v němž se jim nedoporučuje kvůli možnému ohrožení zdraví vycházet z domova, mohou s prosbou o pomoc zavolat na telefonní číslo 599 442 999.

Linka je obsluhována v pondělí a ve středu od 8 do 11.30 a od 12.30 do 17 hodin, v úterý a ve čtvrtek od 8 do 11.30 a od 12.30 do 14 hodin.

Náš obvod tuto službu poskytuje potřebným osobám, které nemohou využít rodinných vaze, pomoci sousedů anebo nákupů přes internet. „*Nenecháme své občany bez pomoci. Pevně věřím, že k sobě nejsme lhostejní a že tato iniciativa nebude zneužívána,“* říká **starostka Zuzana Ožanová.** Pomoc prostřednictvím naší linky využily během dubna desítky seniorů.

Zelená linka 800 199 922 – pracovníci Městské policie Ostrava převezmou požadavek a v opodstatněných případech ho předají neziskové organizaci ADRA, její dobrovolníci zajistí seniorům a lidem v karanténě nákup základních potravin, drogistického zboží a léků.

Linka seniorů 800 200 007 (v provozu od 8 do 20 hodin) – bezplatná a anonymní telefonická krizová pomoc pro seniory, pečující o seniory a osoby v krizi.